

Obec B Y S T R É
Obecný úrad, Šarišská 98/20, 094 34 Bystré

Okresný úrad Vranov nad Topľou
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Námestie slobody 5
093 01 Vranov n/T

Váš list číslo/zo dňa: Naše číslo: Vybavuje: Bystré
OU-VT-OSZP-2023/000638-052 BY-2023/183-OCU-02 PhDr. Ľubomír Hreha 04.01.2024

Vec:

Stanovisko k Správe o hodnotení navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia pecnej linky na výpal slinku“
- zaslanie.

Dňa 11.12.2023 bola obci Bystré doručená Správa o hodnotení návrhov ej činnosti „Rekonštrukcia pecnej linky na výpal slinku“, ktorú navrhovateľ – Zeocem, a.s., so sídlom Prešovská 282, 094 34 Bystré predložil dňa 06.12.2023 na Okresný úrad Vranov n/T – odbor starostlivosti o životné prostredie podľa § 31 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V stanovenej lehote obec Bystré, ako dotknutá obec predkladá k uvedenej správe o hodnotení navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia pecnej linky na výpal slinku“ nasledujúce stanovisko:

Obec po preštudovaní Správy o hodnotení navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia pecnej linky na výpal slinku“, ktorú predložil navrhovateľ – Zeocem, a.s. Bystré dospela k záveru, že správa je neúplná, nedostatočne spracovaná, zmätočná a zvädzajúca, a to z dôvodu:

Na str. 69 a 114 je uvedené:

„Znečistenie ovzdušia v obci Bystré sa osobitne nemonitoruje. Podľa údajov webovej stránky Bazálne informácie, environmentálne informácie o sídlach Slovenska je znečistenie ovzdušia v obci základnými znečisťujúcimi látkami CO, SO₂ a NO_x minimálne a znečistenie PM₁₀ je mierne. Sledovaným stredným stacionárnym zdrojom znečistenia je Zeocem a.s.. Obec je plynofikovaná“.

Na str. 85 je uvedené:

„Na základe predloženej dokumentácie boli spracované zoznamy existujúcich zdrojov znečistenia ovzdušia, ktoré sú prevádzkované v súčasnosti (súčasný stav). Emisie ZL, resp. hmotnostné toky z predmetných zdrojov znečistenia ovzdušia boli určené na základe aktuálnych výsledkov emisných meraní, resp. výsledkov, ktoré boli použité pre výpočet poplatkov za rok 2022“.

Na str. 47 je uvedené:

„Do oblasti riadenia kvality ovzdušia treba zahrnúť aj rizikové oblasti, kde zhoršená kvalita

Telefón: 057/4452144, 0917 900 517	IČO: 332275	Bank. spojenie:
Fax: 057/4452145	DIČ: 2020640886	VÚB a.s.
e-mail: ocu.bystre@slovanet.sk	web: www.bystre.ocu.sk	IBAN: SK65 0200 0000 0000 1932 2632

ovzdušia vychádza na základe matematického modelovania a za rizikovú obec bola určená aj obec Bystré a to pre lokálne kúreniska, a to aj napriek tomu, že tam nie sú zahrnuté prevádzky spoločnosti Zeocem a.s.“.

Na str. 29 je uvedené:

Súčasný stav je reprezentovaný aktuálnym stavom kvality ovzdušia, ktorý predstavuje nulového variantu, t.j. ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala. Zdrojom podkladov pre výpočet úrovne kvality ovzdušia pre súčasný stav sú údaje z monitorovacích sietí SHMÚ, výsledkov celoplošného matematického modelovania SHMÚ a matematického modelovania pomocou modelu MODIM, ktorým bol vypočítaný príspevok existujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia prevádzky Zeocem, a.s. (podľa výsledkov emisného monitoringu za rok 2022) a príspevku cestnej dopravy na ceste I/18.

Na str. 27 je uvedené:

„Produkcia znečisťujúcich látok zo všetkých zdrojov z prevádzky v závode Zeocem, a.s. v Bystrom v roku 2022 podľa údajov uvedených v hlásení prevádzkovateľa zdrojov znečistenia ovzdušia o súhrnných emisiách za rok 2022 pre určenie výšky poplatkov za znečistenie ovzdušia pre rok 2023“.

To znamená, že súčasný stav (nulový variant, keby sa navrhovaná činnosť nerelizovala) pre zdroje znečistenia v závode Zeocem a.s. bol stanovený na základe hlásení prevádzkovateľa zdrojov znečistenia ovzdušia bežne dosahovanými hodnotami na zdrojoch, monitorovacích sietí Slovenského hydrometeorologického ústavu, pričom žiadna stanica sa nenachádza v obci Bystré ani v jej okolí a matematického modelovania. Správa vôbec neprihliada na to, že hlásenia môžu byť nepravdivé, limity môžu byť pravidelne prekračované a emisná situácia na zdrojoch a v celom území je celkom iná. To, ako je v súčasnosti znečisťované ovzdušie závozom Zeocem Bystré obec dokladá aj fotodokumentáciou (stromy, ktoré sa nachádzajú okolo Hermanovského potoka na úrovni Mlynskej ulice sú znečistené a majú šedo zelenú farbu, prašnosť v areáli spoločnosti Zeocem a.s.).

Obec preto žiada o vykonanie dlhodobého merania kvality ovzdušia v okolí objektu spoločnosti Zeocem a.s. Bystré a to oprávnenou certifikovanou osobou a až na základe toho stanovenie nulového variantu, ktorý následne bude zapracovaný do Správy o hodnotení navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia pecnej linky na výpal slinku“.

Na str. 9 je uvedené:

„Z parkoviska, ako aj zo všetkých spevnených plôch v rámci areálu sú vody z povrchového odtoku zachytávané a odvádzané prostredníctvom dažďovej kanalizácie do ORL a následne do verejnej kanalizácie“.

Na str. 31 je uvedené:

„Odpadové vody a povrchové zrážkové vody sú odvádzané do verejnej kanalizácie, pričom ich množstvo je merané meračom odpadových vôd Badgermetrom cez Parschalov žľab

Na str. 60 je uvedené:

Nariadením vlády SR č. 62/2022, ktorým sa mení Nariadenie vlády SR č. 174/2017, ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, boli ustanovené za citlivé oblasti definované vo Vodnom zákone vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území SR alebo týmto územím pretekajú. To znamená, že celá záujmová oblasť stavby je zaradená ako citlivá. Za zraniteľné oblasti sa ustanovujú pozemky poľnohospodársky využívané v katastrálnych územiach obcí, ktorých zoznam je uvedený v prílohe Nariadenia vlády SR. V uvedenom

zozname obec Bystré (kód 544094) uvedená je – teda pozemky využívané poľnohospodársky v katastri obce sú zaradené do zraniteľnej oblasti“.

Na str. 70 je uvedené:

„Vzhľadom na to, že navrhovaná činnosť sa sústreďuje do existujúceho priemyselného areálu závodu, kde spevnené plochy a komunikácie sú odvodnené do kanalizácie a čistené cez lapače ropných látok, priame zásahy do žiadneho vodného toku nie sú reálne, ani počas prevádzky navrhovanej činnosti pri dodržaní technologických postupov a opatrení na ochranu vôd, povrchové vody priamo ani nepriamo nebudú dotknuté klasifikujeme z hľadiska zraniteľnosti ako málo zraniteľné“.

V prílohe č. 2 sa nachádza fotodokumentácia odvodnenia železničnej vlečky popod areál závodu do recipientu.

Recipient, čiže kanál začína v priekope za železničnou traťou, prechádza popod areál závodu a voda z neho vyteká do priekopy, ktorá sa nachádza po pravej strane št. cesty I/18 v smere do Vranova n/T, kde však má už červenú farbu, a to asi od znečistenia zelenou skalicou. Recipient potom pokračuje popod uvedenú št. cestu a končí na poliach za št. cestou.

V areáli závodu sa nad recipientom nachádza na parcele registra „C“ č. 847/41 veľká skládka nejakého materiálu, obec nevie uviesť či je povolená, z ktorej jasne vyteká znečistená voda.

Kanál, ktorý slúži na odvodnenie železničnej vlečky prechádza okolo veľkej skládky asi pomletej vysokopecnej trosky, ktorá je uskladnená aj na nespevnených plochách a zasahuje až okraj železničnej vlečky. Kanál ústi do ďalšieho recipientu, ktorý začína taktiež v priekope za železničnou traťou a končí v priekope vedľa už uvedeného pravého okraja št. cesty I/18 a znečistená voda potom tečie po priekope smerom do obce Čierne n/T. Dažďová voda zo skládky trosky tečie do uvedeného recipientu aj po železničnej vlečke, ktorá je tým značne znečistená.

Taktiež do uvedenej priekopy okolo št. cesty I/18 je popod betónové oplatenie vyvedených viac ako dvadsať kanalizačných potrubí.

Obec z uvedených recipientov a kanalizačných potrubí dokladá aj fotodokumentáciu.

Z uvedeného dôvodu sa obec obáva toho, že kvalitu vody v recipientoch už v súčasnosti negatívne ovplyvňuje vypúšťanie odpadových vôd zo skládok, ktoré sa nachádzajú v areáli spoločnosti Zeocem a.s. Bystré.

To jasne dokladuje, že povrchové zrážkové vody nie sú odvádzané do verejnej kanalizácie, ako je uvedené v správe, a tak môžu znečisťovať poľnohospodárske pozemky a spodné vody.

Obec preto žiada vykonať kontrolu uvedených recipientov a odvodňovacích kanálov a výsledok zapracovať do Správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie.

Na st. 63 je uvedené:

„Hladina hluku bola meraná v dennom a večernom čase dňa 02. augusta 2022, pričom počas merania bol sledovaný zdroj hluku – doprava na ceste I/18 a križovatke ul. Hermanovská a Družstevná“.

Záznam z merania hluku hlukovej štúdie:

Dňa 02.08.2022 v čase od 13:00 do 14:00 hod a od 14:00 do 15:00 hod a v čase od 17:00 do 18:00 hod. a od 18:00 do 19:00 hod.

Na st. 82 je uvedené:

„Hodnotenie vplyvu hluku na zdravotný stav obyvateľstva vychádzalo z Hlukovej štúdie – jednak z nameraných reálnych hodnôt hluku v súčasnosti a jednak z predikcie výpočtom modelovej situácie po uvedení do prevádzky a jej záverov.

Poškodenie zdravia obyvateľov ani zhoršenie akustickej pohody v okolí z prevádzky Zeocem a.s. Bystré nie je reálne“.

Obec nechápe, ako sa mohol spracovateľ dopracovať k takému záveru, keď nie je potvrdené, ktoré prevádzky boli v areáli spoločnosti Zeocem a.s. v činnosti, čiže technologické zdroje hluku, nemeral sa hluk v noci a na vypracovanie hlukovej štúdie stačili štyri hodiny merania popoludní na križovatke, bez toho, aby bola upozornená dotknutá obec.

Na st. 83 je uvedené:

„Odporúča sa zabezpečiť komunikáciu s obyvateľmi dotknutej oblasti o činnosti prevádzky o spôsoboch technického zabezpečenia, ktorými sa predchádza negatívnemu ovplyvneniu životného prostredia a následne i zdravia obyvateľov, a to počas prípravy ako i prevádzky. Vytvorí sa tak predpoklad operatívneho riešenia prípadných problémov“.

Preto obec žiada dopracovať hlukovú štúdiu o reálne dlhodobé meranie, aby bol zistený skutočný aktuálny stav celkového hluku – doprava cesta + technologické zdroje z areálu Zeocem a.s..

Na st. 74 je uvedené:

„Posudzovaná činnosť je v súlade s platným územným plánom obce Bystré, ktorý predmetné územie charakterizuje ako priemyselnú zónu“.

Na st. č. 8 je uvedené:

„Negatíva: lokalizácia závodu v blízkosti zastavaného územia obce. Nedostatkom je nerešpektovanie existencie priemyselnej zóny a povoľovanie obytnej zástavby do tesnej blízkosti závodu.“

Uvedený zámer nie je v súlade s Územným plánom obce Bystré, Zmeny a doplnky č. 1/2015, kde je v textovej časti je uvedené:

V kapitole č. 12 „Výroba a sklady“ sa text bodu „2. Priemyselná výroba“ nahrádza textom: ktorú predstavuje „ZEOCEM“ – spracovanie zeolitov. Územný plán navrhuje využitie pôvodného areálu cementárne na menej závadnú výrobu, ktorá nepotrebuje ochranné pásma. Toto územie je pre priemyselnú výrobu veľmi cenné, napojené na št. cestu I. triedy a vlečku na železničnú trať. Predstavuje rozlohu 10 ha.

Obec taktiež požaduje dodržanie ustanovenia čl. 4 "Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene" VZN obce č.2/2017 v znení VZN 2/2019, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu obce Bystré, ktorá znie:

Na území obce Bystré nesmú byť umiestnené prevádzky, ktoré by prekračovali prípustné limity znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy a hlučnosťou ohrozovali okolie nad prípustnú mieru.

Keď boli schválené uvedené zmeny a doplnky Územného plánu obce Bystré, tak ťažké pece na vypaľovanie slinku už boli odstavené, postupne demontované a odstraňované. Asi aj preto nikto zo zástupcov spoločnosti Zeocem a.s. Bystré nemal pripomienky ani požiadavky, keď boli zmenami a doplnkami zrušené ochranné pásma

v okolí areálu spoločnosti Zeocem a.s. a to z dôvodu, aby neboli obmedzovaní vlastníci susedných nehnuteľností.

Na str. 15 je uvedené:

„Linka tiež umožňuje spaľovanie iných palív, prípadne ich kombinácií“.

V správe nie je vylúčená kombinácia odpadov z dreva i inými tuhými alternatívnymi palivami (TAP), ako sú plasty, spracované frakcie komunálneho odpadu, guma (použité pneumatiky), priemyselný kal, mäso – kostná múčka, živočíšne tuky, práškový odpad, rozpúšťadla a odpad s tým súvisiaci, olej a olejový odpad a pod.

Na str. 24 je uvedené:

„Zeolit odvalový je predpokladom dopravovať nákladnými automobilmi, kde do budúcnosti plánujeme prevádzkovať nákladnú dopravu na báze elektromobility a využitím dobíjania bateriek pomocou našej FVE a budúceho baterkového systému.“

Obec preto žiada, aby v správe o hodnotení bolo presne uvedené, aké druhy palív sa budú používať pri vypaľovaní slinku a či sa budú spaľovať aj tuhé alternatívne paliva. A keď áno, tak aké druhy a či budú vyrobené z odpadu?

Taktiež v správe je potrebné uviesť, akú kapacitu má FVE v areáli spoločnosti Zeocem a.s., keď je predpoklad dobíjania batérií veľkých nákladných automobilov, ktoré budú využívané na prepravu zeolitu a kde sa v súčasnosti také nákladné automobily vyrábajú a predávajú.

Environmentálnu víziu spoločnosti je potrebné aj dokázať, aby to nebola iba utópia.

Na základe uvedených skutočností obec žiada, aby bol vymenený spracovateľ Správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie a vypracovaná nová Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia pecnej linky na výpal slinku“, v ktorej bude jasne spracovaný a vysvetlený súčasný stav životného prostredia v areáli spoločnosti Zeocem a.s. Bystré a jeho okolí a to na základe preukázaných dostatočných meraní odborne spôsobilými osobami a dôkladnej prehliadky areálu spoločnosti Zeocem a.s. Bystré a jeho okolia. Je to aj z dôvodu, aby nebolo možné v budúcnosti tvrdiť, že životné prostredie bolo narušené už v čase vypracovania Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia pecnej linky na výpal slinku“ a obec s tým súhlasila.

Obec taktiež žiada, aby rozhodnutím Okresného úradu Vranov n/T, Odbor starostlivosti o životné prostredie zo zisťovacieho konania určil úrad povinné hodnotenie navrhovanej činnosti v gescii Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Za uvedenej situácie obec Bystré nesúhlasí s realizáciou zámeru „Rekonštrukcia pecnej linky na výpal slinku“, ktorý predložil navrhovateľ – Zeocem, a.s., so sídlom Prešovská 282, 094 34 Bystré.

S pozdravom

.....
PhDr. Ľubomír Hreha
starosta obce

Príloha: Fotodokumentácia.

